

شرق

جنگ خونین سگ‌ها هر ساله در شهر گلگاه برگزار می‌شود که علاوهبر صندیت با اصول مسلم قانونی و عرفی، نقض آشکار حقوق حیوانات است. / عکس: مهدی مجبوری، میزان

جنگ خونین سگ‌ها هر ساله در شهر گلگاه برگزار می‌شود که علاوهبر صندیت با اصول مسلم قانونی و عرفی، نقض آشکار حقوق حیوانات است. / عکس: مهدی مجبوری، میزان

دغدغه یک آموزگار

اشک‌هایی که جاری شد

کامران فریدونی

عکس‌های تیم بسکتبال را که او هم عضوی از آن بود، برای همه فرستاد. دبیری دیگر عکسی از تدریسش در فضای مجازی گذاشته بود؛ در این عکس که تصویری از هرکدام از دانش‌آموزان در جایی از خانه‌شان دیده می‌شد، او عکسی روی دیوار پشت سرش نصب کرده بود. دبیرش در زیرنویس این عکس نوشته چقدر برای آن عکس سربه‌سرش گذاشتم و او هم خودش همراه با جمع کلاس می‌خندیده است. من در دلم گفتم من هم که باارسال با همین گروه کلاس داشتم، بارها متوجه شده بودم که چه بچه باجنیه‌ای است. در ۱۷، ۱۸سالگی کمتر پیش می‌آید کسی این‌قدر بردبار باشد، آن‌هم با لیخنه. چیز عجیبی است که تا کسی در جمع‌مان هست، چندان متوجهش نیستیم؛ اما وقتی نباشد، جای خالی‌اش دیده می‌شود. خوش‌خیالیم و به نظرمان بودن امری بدیهی است؛ اما وقتی نیست، متوجه می‌شویم که هیچ چیز بدیهی و ماندگار نیست.

در سال‌هایی که در مدرسه خدمت کرده‌ام، بارها به مناسبت‌های گوناگون در مراسم صبحگاهی یا در کلاس به بچه‌ها هشدار داده‌ام که خواهش می‌کنم تا پدر و مادرتان هستند، از حضور و وجود آنها استفاده کنید؛ چون هیچ کدامشان ابدی نیستند. قدر آنها را بدانید و بارها هم همین اتفاق همیشگی روی داده است. بیماری

در این همه‌گیری کرونا ۱۲۰۱ نفر از دبیران و مسئولان مدرسه برای جاکسیلرآش آمده بودند. کسی فرمایشی یا از روی رودربایستی نیامده بود. اگر برحسب وظیفه و رعایت احترام بود، یک یا دو نفر به نمایندگی بسنده می‌کرد؛ اما چندین نفر با اتومبیل شخصی آمده بودند و دیگران را هم همراهی کردند تا خودمان را برای آخرین دیدار به مراسمش برسانیم. وقتی به آرامگاه رسیدیم، کسان دیگری پیش از ما رسیده بودند. همکلاسی‌هایش هم نهمم رسیدند. همه با ناباوری انتظار می‌کشیدیم تا آمبولانس و خانواده‌اش نیز برسند. تا رسیدن آنها، جمعیت دسته‌دسته دور هم گرد آمده بودند و از او یاد می‌کردند. هرکس خاطره‌ای یا صفتی از او را به یاد می‌آورد و درباره آن صحبت می‌کردند. در آن جمع منتظر، همه گواهی می‌دادند که در هر حالتی خنده از روی لبانش پاک نمی‌شد. همکلاسی‌هایش کلیپ کوتاهی از او و چند نفر دیگر برایش فرستادند که در مکالمه‌ای کلاسی در کلاس زبان انگلیسی، خنده‌های او تمام کلاس را به هوا برده بود. بچه‌ها در کلاس رودبُر شده بودند و کلاس به هوا رفته بود؛ مثل دوره جوانی ما که به تَرک دیوار هم می‌خندیدیم. همه می‌دانستند که او ورزشکار است. پارسل – و شاید سال‌های پیش از آن نیز– عضو ثابت تیم بسکتبال مدرسه بود. دبیر ورزش

عکس‌های تیم بسکتبال را که او هم عضوی از آن بود، برای همه فرستاد. دبیری دیگر عکسی از تدریسش در فضای مجازی گذاشته بود؛ در این عکس که تصویری از هرکدام از دانش‌آموزان در جایی از خانه‌شان دیده می‌شد، او عکسی روی دیوار پشت سرش نصب کرده بود. دبیرش در زیرنویس این عکس نوشته چقدر برای آن عکس سربه‌سرش گذاشتم و او هم خودش همراه با جمع کلاس می‌خندیده است. من در دلم گفتم من هم که باارسال با همین گروه کلاس داشتم، بارها متوجه شده بودم که چه بچه باجنیه‌ای است. در ۱۷، ۱۸سالگی کمتر پیش می‌آید کسی این‌قدر بردبار باشد، آن‌هم با لیخنه. چیز عجیبی است که تا کسی در جمع‌مان هست، چندان متوجهش نیستیم؛ اما وقتی نباشد، جای خالی‌اش دیده می‌شود. خوش‌خیالیم و به نظرمان بودن امری بدیهی است؛ اما وقتی نیست، متوجه می‌شویم که هیچ چیز بدیهی و ماندگار نیست.

در سال‌هایی که در مدرسه خدمت کرده‌ام، بارها به مناسبت‌های گوناگون در مراسم صبحگاهی یا در کلاس به بچه‌ها هشدار داده‌ام که خواهش می‌کنم تا پدر و مادرتان هستند، از حضور و وجود آنها استفاده کنید؛ چون هیچ کدامشان ابدی نیستند. قدر آنها را بدانید و بارها هم همین اتفاق همیشگی روی داده است. بیماری

تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز

تلفن آگهی‌ها: ۰۳۶۱۱۹۰۸۶ • شماره: ۳۹۱۲۰۸۶ • شمار: ۱۳۹۹

تلفن: ۵۴۰۸۸۹۳۲۷۰ و ۸۸۹۳۲۷۰

نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲

عکس: مهدی مجبوری، میزان

این روزها فضای سیاسی روسیه بسیار ملتهب و بحرانی است. این‌فضا به‌بهانه مسمومیت رهبر مخالفان پوتین به نام آلکسی ناولنی است که پس از مسمومیتی که دولت روسیه را به آن متهم می‌کنند، برای مداوا به آلمان برده شده و پس از بازگشت از آلمان در فرودگاه دستگیر و به زندان منتقل شده است. این ناولنی کیست که چنین تحرکی را در بین ثبات روسی که به پوتین نسبت داده می‌شود، پدید آورده است. نام پوتین مترادف با ثبات بود. اکنون چه شده است که جامعه روسی از شرقی‌ترین نقطه در شرق دور در ولادی وستوک تا غربی‌ترین نقطه در سن‌پترزبورگ مردم به پا خواسته‌اند.

«ناولنی متولد چهارم ژوئن ۱۹۷۶، رهبر مخالفان دولت روسیه، سیاست‌مدار، وکیل و فعال ضدفساد روسیه است. او با سازماندهی تظاهرات و کاندیداتوری برای حمایت از اصلاحات علیه فساد در روسیه، انتقاد از عملکرد ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه و دولت وی به شهرت بین‌المللی رسید. وال‌استریت‌ژورنال از ناولنی به‌عنوان «مردی که ولادیمیر پوتین از آن بیشتر می‌ترسد» توصیف شده است. رئیس‌جمهور پوتین از اشاره مستقیم به نام ناولنی پرهیز می‌کند. ناولنی یکی از اعضای شورای هماهنگی مخالفان روسیه بود. وی رهبر حزب روسیه آینده و بنیان‌گذار بنیاد مبارزه با فساد (FBK) است.

گفته می‌شود که ناولنی بیش از شش‌میلیون مشترک در یوتوب و بیش از دو میلیون دنبال‌کننده در تویتتر دارد. ازطریق این‌کانال‌ها، او مطالبی را درمورد فساد در روسیه منتشر می‌کند، تظاهرات سیاسی ترتیب می‌دهد و میزارزات خود را تبلیغ می‌کند. او در یک مصاحبه رادیویی در سال ۲۰۱۱، حزب حاکم روسیه (روسیه واحد) را به فساد متهم کرده است. ناولنی و FBK تحقیقاتی را منتشر کرده‌اند که جزئیات ادعای فساد توسط مقامات عالی‌رتبه روسیه را شرح می‌دهد. در مارس ۲۰۱۷، دیمیتری مدودف، نخست‌وزیر وقت و رئیس‌جمهور سابق روسیه را به فساد مالی، متهم کرده و تظاهرات گسترده در سراسر کشور به راه انداختند. در ژانویه ۲۰۲۱، پس از دستگیری ناولنی و انتشار مستند کاخی برای پوتین که پوتیس را به فساد متهم کرد، اعتراضات گسترده‌ای در سراسر برگزار شد. ناولنی چندین بار توسط پلیس دستگیر شده است» (برگرفته از ویکی‌پدیا انگلیسی).

در تکتک همکلاسی‌های او – و دیگران – هم می‌توانیم یک ویژگی منحصربه‌فرد ببینیم و قدرشان را بدانیم؛ پیش از اینکه بروند؛ چراکه همه ناگزیر رفتنی هستیم. یکی منبع جوک است و همه دورش جمع می‌شوند و مدام ریسه می‌روند، دیگری موقر، متین و بسیار مبادی‌آداب، یکی … و هرکدام منحصربه‌فرد و ارزش‌مند هستند و اغلب وقتی نباشند، جای خالی‌شان دیده می‌شود. هرازگاهی باید سرمان را از تصاویر و گفت‌وگوهای درونی‌مان بیرون آوریم و به اطرافیان خود نگاه کنیم؛ چراکه دنیای واقعی و انسان‌های واقعی در بیرون از ذهن ما دارند نفس می‌کشند و زندگی می‌کنند. آرتین باقداسریانس، دانش‌آموز سال دوازدهم کامپیوتر فریزوربه‌رام، در روز هشتم بهمن ۱۳۹۹ جاودانه شد. برای آرتین روانی شاد و آزاد و برای خانواده ارجمندش برابری، تندرستی و شادگامی آرزو می‌کنم.

شورای شهر مسکو ثبت‌نام کرد. در آن زمان حضور و مواضع او چنان هوابویی به راه انداخت که سعی شد از صحنه سیاست حذف شود.

این روزها با توجه به تغییرات و اصلاحاتی‌که ولادیمیر پوتین در چند مورد در قانون اساسی انجام داده، در کنار برخی تغییراتی‌که به نفع مردم است، امتداد نامزدی

مجله تخصصی معماری Dezeen در مقاله‌ای به هفت پیش‌بینی روزگار پساکرونا پرداخته است که امروز قسمت آخر را منتشر می‌کنیم. بی‌تردید، سبک زندگی، ارزش‌ها، عادات و حتی خانه‌های ما نیز تحت تأثیر شیوع کووید۱۹ تغییر خواهند کرد.

۴-تصفیه و خنثی سازی

سیستم‌های تصفیه هوا و آب معمولاً به عنوان یک وسیله غیر ضروری به شمار می‌آیند که به‌راحتی از برنامه طراحان داخلی کنار گذاشته می‌شوند.

بعد از پاندمی، این روند تغییر خواهد کرد؛ زیرا مردم نگران این مسئله می‌شوند که اگر ویروسی وارد منبع آب شود، چه اتفاقی خواهد افتاد؛ ازاین‌رو برای اطمینان خاطر، به پرداخت هزینه‌های اضافی حفاری چاه و نصب سیستم‌های تصفیه تمایل پیدا می‌کنند. تولیدکنندگان سیستم‌های هوشمند خانگی یک قدم جلوتر خواهند رفت. برنامه‌های آنان نه‌تنها دمای هوای داخل خانه را تنظیم می‌کند، بلکه کیفیت آن را نیز کنترل و در صورت لزوم به‌طور خودکار آن را تمیز می‌کند. هوایی که از بیرون به منزل وارد می‌شود نیز بی‌شک تصفیه خواهد شد.

برخی خانواده‌ها ممکن است به‌طور ویژه یک اتاق تمیزکاری با دستگاه‌های ضدعفونی‌کننده درست کنند. عبور از این فضا تنها هر ورود به خانه برای میهمانان یا ساکنان خواهد بود.

افزون بر این، منازل به یک لامپ مولد اشعه ماورابنفش نیز تجهیز می‌شوند که می‌تواند بعضی از ارگانیسیم‌ها،

ویروس‌ها و باکتری‌های مضر را از بین ببرد.

۵-خانه به‌مثابه دفتر کار جدید

در طول دوران قرنطینه، بیشتر افراد مجبور به کار در

تحلیل

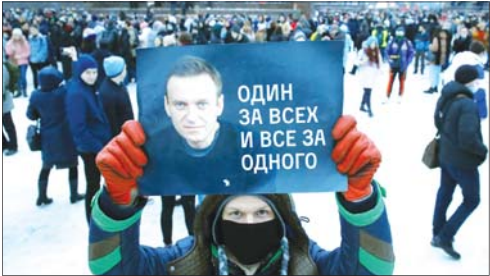
ناولنی پرچم‌دار مطالبات مردم روسیه

ریاست جمهوری خود را نیز منظور داشته که مورد انتقاد فراوان جامعه روشنفکری روسیه قرار گرفته است. از

سویی دیگر ایجاد فضای امنیتی-نظامی در روسیه، موجب نارضایتی مردم شده است. رقابت تسلیحاتی با ایالات متحده و ناتو و افزایش هزینه نظامی نیز موجب کاسته‌شدن از بودجه‌های عمومی برای ارائه خدمات دولتی شده است. این فعالیت‌ها هزینه‌های زیادی را به جامعه تحمیل کرده و می‌کند و ظاهراً آقای پوتین و دولت روسیه به‌دنبال ایجاد یک امپراتوری قاره‌ای در روسیه و احیای دوباره قدرتی مانند اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی است. روسیه با اتخاذ این روش خود را در شرایطی می‌بیند که دشمنانی در غرب علیه او به مخالفت برخاسته‌اند. در این شرایط روسیه امنیت خود را در چارچوب مرزهای اتحاد شوروی جست‌وجو می‌کند. ساختارهایی مانند تشکیل «جامعه کشورهای مستقل مشترک‌المنافع(CIS)»، مرکب از جمهوری‌های سابق اتحاد شوروی (منهای جمهوری‌های بالتیک) که بلافاصله پس از فروپاشی شوروی تأسیس شد، سازمان همکاری شانگهای (یا به‌زعم پوتین ناتوی شرق و در کنار آن علاقه به مشارکت‌دادن چین در ایفای این نقش که مورد قبول چین نیست)، «اتحادیه اقتصادی اوراسیا» (جایگزین با اتحادیه اروپا) و نظایر آن، همه نشان‌دهنده آن است که روسیه قصد دارد جهان را در برابر غرب به ساختاری چندقطبی بشکند که خود بتواند یکی از قطب‌ها باشد. روسیه می‌داند که در مقابل اقتصاد چین که دومین قدرت اقتصادی بعد از ایالات متحده است، نمی‌تواند به‌عنوان قدرت دوم ظهور کند؛ بنابراین خواستار جهانی چندقطبی است که بتواند در کنار ایالات متحده و چین، قدرت نسومی را از آن کند و عطش سیری‌ناپذیر خودخواهی‌های دوایر قدرت را فروشانند.

به یاد داشته باشیم که در دوران جنگ سرد، کشاندن اتحاد شوروی به مسابقه تسلیحاتی، یکی از مهم‌ترین عوامل فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی بود. در این دوره کشورهای عضو ناتو و اتحادیه اروپا و آمریکا در یک‌سو قرار داشتند و شوروی (به‌طورکلی بلوک شرق) در سوی دیگر. درحالی‌که هزینه‌های تسلیحاتی این مجموعه چندین برابر کل تولید ناخالص ملی شوروی بود. کشاندن اتحاد شوروی به مسابقه تسلیحاتی با غرب، یکی از دلایلی بود که شوروی نتوانست در این مسابقه تسلیحاتی تاب بیآورد، مسائل اقتصادی بود، زیرا ناگزیر بود برای موازنه استراتژیک هزینه کند. اکنون روسیه به رهبری پوتین در طی دو دهه از ریاست‌جمهوری او، به یک کشور نظامی (هم از نظر تسلیحات استراتژیک و غیرمتعارف) و هم هزینه‌های نظامی تبدیل شده و دوباره به یک مسابقه تسلیحاتی کشانده شده است.

❖**بخش دوم این تحلیل درباره نقش ناولنی در روسیه را امروز و دلایل بروی مردم از او را فردا در همین صفحه می‌خوانیم.**

به یاد داشته باشیم که در دوران جنگ سرد، کشاندن اتحاد شوروی به مسابقه تسلیحاتی، یکی از مهم‌ترین عوامل فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی بود. در این دوره کشورهای عضو ناتو و اتحادیه اروپا و آمریکا در یک‌سو قرار داشتند و شوروی (به‌طورکلی بلوک شرق) در سوی دیگر. درحالی‌که هزینه‌های تسلیحاتی این مجموعه چندین برابر کل تولید ناخالص ملی شوروی بود. کشاندن اتحاد شوروی به مسابقه تسلیحاتی با غرب، یکی از دلایلی بود که شوروی نتوانست در این مسابقه تسلیحاتی تاب بیآورد، مسائل اقتصادی بود، زیرا ناگزیر بود برای موازنه استراتژیک هزینه کند. اکنون روسیه به رهبری پوتین در طی دو دهه از ریاست‌جمهوری او، به یک کشور نظامی (هم از نظر تسلیحات استراتژیک و غیرمتعارف) و هم هزینه‌های نظامی تبدیل شده و دوباره به یک مسابقه تسلیحاتی کشانده شده است.

❖**بخش دوم این تحلیل درباره نقش ناولنی در روسیه را امروز و دلایل بروی مردم از او را فردا در همین صفحه می‌خوانیم.**

تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز

تلفن آگهی‌ها: ۰۳۶۱۱۹۰۸۶ • شماره: ۳۹۱۲۰۸۶ • شمار: ۱۳۹۹

تلفن: ۵۴۰۸۸۹۳۲۷۰ و ۸۸۹۳۲۷۰

نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲

عکس: مهدی مجبوری، میزان

خانه‌هایی شبیه سفینه

مترجم: مریم گرابیان

خانه شدند. بسیاری از آنها، چشم‌انتظار و مشتاق روزی هستند که دوباره با همکارانشان دیدار کنند و یک لیوان چای در محل کار خود بنوشند، اما کسانی هم هستند که نمی‌خواهند به محل کار خود بازگردند و دورکاری را ترجیح می‌دهند.

پس از پایان پاندمی، به چیدمان محل کار در خانه توجه بیشتری می‌شود و سازماندهی فضا تغییر خواهد کرد؛ به‌طوری‌که محل کار در خانه، دیگر یک تقلید مسخره یا مز تحزیر و صندلی اداری و یک چراغ، جایی در گوشه هال یا زیر پله‌ها نیست؛ بلکه اتاقی کاملاً جداگانه با پنجره‌های بزرگ، پرده‌های کشیده و مبلمان راحت با تجهیزات فنی و عایق صدا خواهد بود.

در مقابل، ادارات و سازمان‌ها تلاش بیشتری برای بازپس‌گیری ما خواهند داشت. اما همه امکاناتی که شرکت‌های برتر در اختیار دارند، به یک امر عادی و بی‌اهمیت تبدیل می‌شود.

۶-جهانی شدن کشاورزی شهری

پیش از این، ایجاد باغ‌های کوچک نزدیک خانه‌ها یا در بالکن‌ها مرسوم شده بود. اما اکنون شاهد رونق و پیشرفت ظظیمی در این زمینه خواهیم بود.

همان‌طورکه پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها می‌گفتند باغبانی آرایش‌بخش است. ثابت شده که تعامل فیزیکی با گیاهان برای سلامت روان مفید است. پرورش و تهیه آنچه می‌خورید، تجربه دلپذیری است و به شما، مخصوصاً در دوران قرنطینه کمک می‌کند تا از روزمرگی زندگی خلاص شوید.

قرنطینه شاید بهترین زمان برای آشنایی بیشتری با باغچه‌های داخل منزل باشد. فرصتی پیش آمده تا به کسب دانش در مورد نحوه پرورش گیاهان از مرحله بذر بپردازید و بدانید حتی اگر در یک ساختمان چند طبقه هم

دغدغه‌های طربیبانه

در سوگ «عباس صفاری»

مرگ شاعر

هفته پیش باز هم خبرهای بدی شنیدیم. در لابه‌لای خبرها شعر دچار لکنت شد. کلمه مرد و «عباس صفاری» از میان ما رفت. جهان با شاعران وزن می‌گیرد و با مرگ شاعری چون او از حجم جهان کاسته می‌شود. کرونا او را از ما گرفت. این را که آیندگان چه درباره این سال‌ها خواهند نوشت نمی‌دانم، اما بی‌شک حجم کسانی که رفتند برگ سیاهی از تاریخ بشر خواهد بود. مرگ یک شاعر اما صرفاً مرگ یک فرد نیست. باید به حجم انبوه کلماتی فکر کرد که با مرگ او خلق نشدند و نیامده فرومردند. باید به این اندیشید که اگر می‌ماند چقدر بر حجم کلمات جهان و دنیای آن افزوده می‌شد؛ چقدر جهان ما وسیع‌تر می‌شد، اما با مرگ او همه این کلمات فروریختند. «عباس صفاری» متولد شهر بزد بود، اما سال‌ها قبل وطن را ترک کرد و ساکن غربت شد و در نهایت در همان غربت نیز مرد. آثار او بارها در ایران به چاپ رسیدند و جوایز گوناگونی را دور از او بردند. وقتی خبر مرگش را شنیدم، یاد شعری از او در مجموعه «کبریت خیس» افتادم. شعری که این غربت را به‌خوبی ترسیم می‌کرد. غربتی که خود را با مرگ به او رساند:

تنها بودم/ اما بودا نبودم/ و نیلوفری ارغوانی/
در سینه بلورینم نمی‌تپید/ در هر زندان دنیا/ زندانی فراموش‌شده‌ای/ و در هر گورستان جهان/ عزیز به خاک سپرده‌ای داشتم/ و تنها بودم / مثل ماه/ که کوتاه‌تر از تنهایی من/ دیواری نیاخته بود.

و البته مرگ و کرونا هم دیواری کوتاه‌تر از کلمات شاعر نیافت. او که مثل ماه دورافتاده از زمین در تنهایی خود می‌درخشید، این‌گونه خاموش شد. هر وقت خبری از مرگ عزیزی می‌شنوم، با خودم فکر می‌کنم چقدر عزیز به‌خاک سپرده در گورستان‌های همه جهان داریم. داستان فرهنگ ما، داستان رفتن و غربت و مردن شده است. داستانی که کرونا با تمام حوادث و حاشیه‌هایش لحظه‌به‌لحظه بر غربت اندوهناک مردم این سرزمین می‌افزاید. مردمی که چه در این خاک زندگی کنند و چه مشتکی از این خاک را با خود به دیاری دیگر برده باشند تا روز مرگ روی کالبد بی‌جانشان باشدیه شود، باز در غربتی ابدی به‌سر می‌برند. غربت فصل مشترک مردمی است که می‌سوزند و تباه می‌شوند. غربت شعری است که انتهای ندارد، فقط مانند نجوایی گنگ برای هزاره‌ها لابه‌لای ویرانه‌های این مملکت می‌وزد و نام مردمانش را با خود به برزخ می‌برد. غربت اینجا این‌گونه است.

پساکرونا – ۲

تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز

تلفن آگهی‌ها: ۰۳۶۱۱۹۰۸۶ • شماره: ۳۹۱۲۰۸۶ • شمار: ۱۳۹۹

تلفن: ۵۴۰۸۸۹۳۲۷۰ و ۸۸۹۳۲۷۰

نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲

عکس: مهدی مجبوری، میزان

تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز

تلفن آگهی‌ها: ۰۳۶۱۱۹۰۸۶ • شماره: ۳۹۱۲۰۸۶ • شمار: ۱۳۹۹

تلفن: ۵۴۰۸۸۹۳۲۷۰ و ۸۸۹۳۲۷۰

نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲

عکس: مهدی مجبوری، میزان

زندگی می‌کنید، تولید آذوقه امکان‌پذیر است، باغچه‌های داخلی علاوهبر تولید غذا می‌توانند تأمین‌کننده اکسیژن نیز باشند. روند ساخت دیوارهایی با پوشش گیاهی سال‌هاست که در اطراف ما وجود دارد، اما همه ظرفیت آن برای طراحی داخلی مورد توجه قرار نگرفته است. به‌اعماق رفتن هم گزینه دیگری است؛ مانند فیلم جدید «گای‌ریچ» به نام «چمن‌ها» که در آن، ماری‌جوآنا در مزارع زیرزمین تولید می‌شود. می‌توان با ساخت باغ، کارخانه کوچک تولید پنبیر یا کارگاه تولید عرقیجات، کارکردهای زیرزمینی را گسترش داد.

البته بی‌تردید برای تحقق این امر به امکانات ویژه و تجهیزات زیادی نیاز دارید: نورپردازی مصنوعی، تصفیه هوا، آب و کود اما مطمئن باشید که گوجه‌فرنگی‌های تازه ارزش همه اینها را دارد.

۷-کنار گذاشتن صنایع انبوه

مردم سراسر دنیا پس از روزگاری که چین برایشان تدارک دید، کم‌کم می‌توانند یک بار دیگر هوای تازه نفس کنند. کشفیات خوشایندتری هم پیش‌روست. در دنیای جدید به مسائل با اهمیت بیشتر توجه می‌شود. آشنایی کمتری وجود خواهد داشت و با مسئولیت‌پذیری بیشتری انتخاب خواهند شد.

پرشن‌های زیادی مطرح می‌شود: آیا این محصولات از مواد طبیعی ساخته شده‌اند؟ آیا تولید آنها به کره زمین آسیب می‌رساند؟

افزون بر این، دولت‌ها مجبور به حمایت از تولیدکنندگان محلی برای ترمیم و بازگرداندن عملکرد اقتصادی خواهند بود. مطمئن باشید به محض توقف صادرات و واردات، دیگر ایده جهان‌وطنی احمقانه به نظر نخواهد رسید.